

Direktiv om anmälningsförfarande för tjänsteregler

2016/17:FPM66

Utrikesdepartementet

2017-02-14

Dokumentbeteckning

KOM(2016) 821

Förslag till Europaparlamentets och Rådets direktiv om tillämpningen av direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, om fastställande av ett anmälningsförfarande för tillståndsförfaranden och krav avseende tjänster, och om ändring av direktiv 2006/123/EG och förordning (EU) nr 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden.

Sammanfattning

Enligt tjänstedirektivet ska nationella regler som inskränker etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster inom EU uppfylla krav om att vara icke-diskriminerande när det gäller nationalitet och bosättningsort samt vara proportionella och motiverade av tvingande hänsyn till allmänintresset. För att säkerställa att regler uppfyller dessa krav följer av tjänstedirektivet en skyldighet att anmäla vissa nya eller ändrade regler som omfattas av tjänstedirektivet till kommissionen. Förslaget till direktiv om ett anmälningsförfarande för tjänsteregler motiveras med bedömningen att nu gällande anmälningsprocedur inte fungerar tillfredsställande. Enligt förslaget justeras anmälningsförfarandet bl.a. genom att kommissionen och medlemsstaterna får förbättrade och förenklade möjligheter att ta del av och kommentera anmälda regler. Enligt förslaget skärps även tidsgränser och rutiner för anmälningar. Förslaget innebär även att anmälningar ska göras elektroniskt och göras tillgängliga för allmänheten.

1.1 Ärendets bakgrund

Europeiska kommissionen antog i oktober 2015 Strategin för den inre marknaden (se fakta-PM 2015/16:FPM17) med ett antal åtgärder för att förbättra den inre marknaden för företag och individer. Tjänsteområdet framhålls särskilt som ett område där många framsteg gjorts men där det samtidigt återstår alltför många omotiverade hinder. Det nu aktuella förslaget aviserades i strategin och är en del av ett tjänstepaket med flera förslag som alla syftar till att få tjänstedirektivet att fungera bättre. Kommissionens bedömning är att ett undanröjande av kvarvarande hinder som omfattas av tjänstedirektivet skulle kunna generera ytterligare 1,7 procent till EU:s BNP. Förutom förslaget om ett förbättrat anmälningförfarande för tjänsteregler innehåller paketet förslag till reglering om ett elektroniskt tjänstekort samt initiativ för att minska problem kopplade till reglerade yrken. Tjänstepaketet presenterades den 10 januari 2017. På grund av arbetsfördelningen inom Regeringskansliet ansvarar Utrikesdepartementet för förslagen om anmälningförfarande samt om elektroniskt tjänstekort medan Utbildningsdepartementet ansvarar för förslagen om reglerade yrken. Förslagen kommer att behandlas i separata fakta-pm.

1.2 Förslagets innehåll

Syftet med förslaget till direktiv är att säkerställa att medlemsstaternas regler om tillståndsförfaranden eller andra krav som omfattas av tjänstedirektivet (2006/123/EG) överensstämmer med detsamma. Förslagets tillämpningsområde följer tjänstedirektivet vilket innebär att regler inom flera sektorer förblir undantagna från anmälningsskyldighet. I förslaget tydliggörs det att regler ska anmälas på förslagsstadiet. Det föreslås att överträdelser av direktivets krav ska anses utgöra ett väsentligt fel av allvarlig art med avseende på dess effekter för enskilda. Det föreslås vidare en samrådsperiod om tre månader inom vilken en anmäld regel inte får antas. Kommissionen och andra medlemsstater får lämna synpunkter under två månader från anmälan och anmälande medlemsstat ska bemöta synpunkter inom en månad. Kommissionen kan utfärda en varning till anmälande medlemsstat om den bedömer att ett anmält förslag inte stämmer överens med tjänstedirektivet och medlemsstaten måste då vänta ytterligare tre månader med att anta det anmälda förslaget. Kommissionen kan efter att en varning utfärdats även fatta ett beslut om att ett anmält förslag inte uppfyller kraven i tjänstedirektivet och begära att anmälande medlemsstat inte antar förslaget. Liknande möjlighet för kommissionen att fatta beslut finns redan idag enligt tjänstedirektivet. Kommissionen föreslås vidare få i uppgift att offentliggöra medlemsstaternas anmälningar på en särskild webbplats. Det innebär alltså att allmänheten ges möjlighet att ta del av anmälda förslag.

Anmälningförfarandet ska hanteras med det IT-system som regleras i förordning (EU) 1024/2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden (Internal Market Information System – IMI).

2016/17:FPM66

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Tjänstedirektivet genomförs horisontellt genom lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden samt förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden. Författningarna kommer behöva ses över och möjligen ändras för att genomföra det nya direktivet.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Medlemsstaterna är redan idag skyldiga att se till att regler som omfattas av tjänstedirektivet stämmer överens med detsamma samt att anmäla regler enligt vad som följer av direktivet. Förutsatt att anmälningar sker enligt vad som gäller idag så bör förslaget inte innebära mer än möjligen marginellt ökade kostnader och inte påverka statsbudgeten. Vissa krav skärps i förhållande till vad som gäller idag, till exempel genom krav på att bifoga information om förslagets överensstämmelse med tjänstedirektivet, men det rör sig om bedömningar som görs redan idag. Förslaget påverkar inte den Europeiska unionens budget.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positivt inställd till förslaget. Förslaget liknar till stora delar motsvarande anmälningsskema för varor enligt direktiv (EU) 2015/1535 som har visat sig fungerat bra under lång tid. Bilden är att Sverige redan anmäler tjänsteregler enligt vad som följer av tjänstedirektivet men att detta inte gäller för alla medlemsstater. Regeringen stödjer mot denna bakgrund att anmälningsskema skärps med bl.a. tidsgränser och andra administrativa rutiner. Målet för förhandlingarna är att anmälningsskema skärps på det sätt som det finns behov av. Det är även viktigt att allmänhetens rätt att ta del av anmälda förslag inte inskränks.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Inte kända i nuläget.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Inte kända i nuläget.

Förslaget remitteras till och med den 22 februari 2017.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden är artiklarna 53.1, 62 och 114 i fördraget om Europeiska unionen funktionssätt. Ordinarie lagstiftningsförfarande tillämpas med Europaparlamentets deltagande och krav på kvalificerad majoritet i rådet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Målet med förslaget är att säkerställa en väl fungerande inre marknad genom att få den redan befintliga och EU-rättsligt reglerade anmälningsproceduren att fungera bättre. En effektiv och enhetlig kontroll över att medlemsstaternas förslag till regler uppfyller kraven i tjänstedirektivet kan enligt kommissionen endast uppnås genom regler på EU-nivån. Regeringen instämmer i denna bedömning.

De åtgärder som föreslås bedöms av kommissionen stå i proportion till målet att uppnå ett effektivare anmälningsförfarande. Regeringen instämmer även i denna bedömning.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget överlämnades till rådet och Europaparlamentet den 10 januari 2017 och presenterades av kommissionen i en rådsarbetsgrupp den 25 januari. Förhandlingar kommer ske under 2017.